

אלא קאי גם על תיקון האדם, שהרצון העליון במצות ועשו לי מקדש הוא שיהיה התיקון הגמור, שכל יהודי יעשה מעצמו מקדש ושכנתי בתוכם בתוך כל אחד ואחד, שזהו התיקון הגמור. וזה ענין כל פרשיות המשכן שנכתבו באריכות כ"כ, שאף כי אין אנו יודעים את הכוונה העליונה בכל תיבה ואות, אבל הלימוד הכללי מפרשיות אלו הוא שהתורה באה להורות את תכלית הבריאה, שכל יהודי יהלך עלי אדמות כמקדש מעט, שזוהי התכלית שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים.

זה שמצינו שנכתבה פרשת שבת בתוך ענין המשכן בפר' כי תשא ופר' ויקהל, כי גם השבת היא בבחי' ועשו לי מקדש, שניתנה ליהודי להתקדש בה כמקדש מעט. כי עיקר העבודה של ש"ק היא אהבת ה' ודביקות בה', שמצוות אהבת ה' ודביקות בה' הם תכלית כל התורה ותרי"ג מצוות, ועל ידם נהיה יהודי בבחי' בית המקדש קטן. וכמ"ש מן הק' מקוברין זי"ע, תחילה למקראי קודש, יהודי הרוצה להיות גקרא אל הקודש יתחיל משבת, כי אין יהודי מסוגל להשיג בכחות עצמו דרגת קודש, ורק ע"י שמתחיל מש"ק מסוגל להגיע לקדושה. ולכן נאמרה מצות שבת בתוך ענין המשכן, אך את שבתותי תשמורו, כי השבת והמשכן כוננת שניהם אחת היא, שיהודי בעצמו יהיה בבחי' ועשו לי מקדש.

ולאחר מעשה העגל בפרשת ויקהל נאמר שוב ענין שבת. שזו היתה העצה שנתן להם שיקחו עצמם לש"ק, שבכח השבת יכול יהודי להנצל ולהיחלץ מכל המצבים אפילו אחרי שעשה עגל רח"ל, כמו שאחז"ל כל השומר שבת כהלכתה אפילו עבד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו (שבת קיח:). ואף פרשה זו נכתבה בתוך מעשה המשכן, ללמד שבכח השבת יכול יהודי להיחלץ מכל מצב שהוא ולשוב ולהתקדש בבחי' ועשו לי מקדש, ואפילו לאחר שנכשלו בחטא העגל יכולים להיחלץ מזה ולשוב לקיים את תכלית הבריאה שיהיה ושכנתי בתוכם, שכל יהודי יהיה בעצמו מקדש לה'.

זהו ענין כל מעשה המשכן שנכתב בתורה בחמש פרשיות אלו, שכל האריכות במעשה המשכן

נחת רוח להשי"ת, ואז ושכנתי בתוכם שתהיה שכניה שרויה ביניהם. ולכן נאמר כאן הלשון "מקדש", אף שבהמשך הוא נקרא משכן, כי ענין מקדש הוא קודש קדשים, שציווי התורה הוא שיהפכו כל הענינים התחתונים לקודש קדשים, ואז יהיה ושכנתי בתוכם. וע"כ נקרא בנין בית המקדש יום שמחת לבו, כי על ידו מתקיימת תכלית רצונו ית' שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים.

.ג

הנה תכלית הבריאה היא כמאחז"ל (תנחומא נשא טז) בשעה שברא הקב"ה את העולם נתאווה שיהא לו דירה בתחתונים כשם שיש לו דירה בעליונים, וי"ל בזה דכשם שהקב"ה דירתו בעליונים שאין בהם יצה"ר וכל מציאותם בקדושה עליונה כ"כ, כך נתאווה הקב"ה שיהיה לו דירה בתחתונים, שגם בתחתונים תהיה קדושה עילאית כזו. וזהו הציווי ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם שקאי על תכלית הבריאה, שכל יהודי יהיה בעצמו בית המקדש קטן, שיעשה רק את רצון ה'. בתוכם, בתוך כל אחד ואחד, שבתוך כל יהודי תשרה הקדושה ותהיה דירתו ית' בתוך כל אחד ואחד מהתחתונים כמו שדירתו בעליונים. וכמ"ש הרמח"ל שדרגת הקדושה היא שכל מציאות האדם וכל מעשיו קדושים כקרבן וכמזבח, ודרגה זו נבצר מבשר ודם להשיגה, רק תחלתו השתדלות וסופו מתנה, שאם יהודי עושה השתדלות נותן לו הקב"ה את הקדושה במתנה. והיינו שהקדושה היא באמת בעליונים שהיא נעלה מזה העולם, אבל אם יהודי עמל ומתייגע לקיים קדושים תהיו אז נותן לו הקב"ה במתנה להיות קדוש.

זו תכלית הבריאה, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, שיהודי יקיים קדושים תהיו עד שיהיה בבחי' מקדש ושכנתי בתוכם. ולכן מצות קדושים תהיו חוזרת ונשנית כ"כ הרבה פעמים בתורה, כי היא תכלית הבריאה. והיינו שענין נתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים אינו מכוון דוקא על המשכן

היא קודש קדשים להדריך איש יהודי איך להתקדש בכל אבריו, כל אברי האדם וכל היצרים הרעים שבו רמוזים בפרשיות אלו, ללמד שבכל התנאים הוא יכול להתקדש, ומכל המצבים בכחו להיחלץ ולשוב ולקדש עצמו בבחי' מקדש. ובמיוחד בש"ק, שגם בזמן שבית המקדש בחורבנו השאיר הקב"ה ליהודי את כח השבת שהיא בבחי' מקדש, שיוכל להיחלץ מכל המצבים ולקיים ועשו לי מקדש. כי כל העבודה של ש"ק היא אהבת ה' ודביקות בה', שהמה המדרגות העליונות של עבודת ה', שכל תרי"ג מצוות הם הכנה לאהבת ה' ודביקות בה', והשבת מקרבת את יהודי להשי"ת שיהיה ושכנתי בתוכם בתוך כל אחד ואחד.

ונאמרה מצות ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בלשון רבים, כי ישנם ענינים גבוהים שאין היחיד מסוגל להשיגם גם אם יגיע לשיא המדרגות שבכחו להגיע, כי הם ענינים שלמעלה מן הטבע ואינם בהשגת כחותיו של יחיד, ואחד מהם הוא הקדושה,

ענין ועשו לי מקדש. כל עניני קדושה, קדושים תהיו, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, הם ענינים שלמעלה מן הטבע, ונאמרו כולם בלשון רבים, כי א"א להשיגם ביחידות כי אם בכח קדושת הרבים. וכן ענין הש"ק א"א להשיגו רק ע"י כח הרבים, כמאמר רבוה"ק זי"ע במד"א במדרש על ש"ק כנסת ישראל יהיה בן זוגך, כנסת ישראל, היינו מה שיהודים מתכנסים יחד ומקושרים בלב אחד, זהו הבן זוג לש"ק. שהיחיד אין בכחו להגיע לבחי' בן זוג לש"ק, דאיך יהיה שייכות לחומר עם קודש הקדשים, ורק ע"י כנסת ישראל, בכח צבור יהודים האגודים כאחד, עי"ז נעשה בן זוג לשבת. וזהו מד"כ ועשו לי מקדש בלשון רבים, כי הוא מהענינים שא"א להגיע אליהם רק ע"י כח הרבים, ובמיוחד בחי' זו שבתוך כל אחד ואחד יהיה מקדש מקום להשראת השכינה, א"א רק ע"י כח הרבים המאוחדים כאחד, שהוא כח עליון להמשיך קדושה עליונה, ולהמשיך האור של ושכנתי בתוך כל אחד ואחד.

### קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם

א.

איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים בית אחד עשו לי שאדור בתוכו שנאמר ועשו לי מקדש.

והנה כמבואר המצוות שנאמרו לכלל ישראל יש להם שייכות גם לכל יחיד, ובכלל זה גם מצות ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, וכמאמרם ושכנתי בתוכם בתוך כל אחד ואחד. וע"פ דברי המדרש הללו הרי ענין מצוה זו הוא עשה לי קיטון אחד שאדור אצלכם, כי לפרוש ממנה איני יכול, היינו שא"א לתורה בלא דבקות בה', ולכך עשה לי קיטון אחד שאדור אצלכם, היינו שיקדיש דבר מיוחד שבדבר הזה יהיה תמיד דבוק בה'. ודבר זה צריך להיות אצלו עיקר העיקרים של חייו, שיקיים זאת בכל העתים כחשיכה כאורה, בבחי' חסיד לדבר אחד, ועי"ז הוא שומר על הקשר עם הקב"ה. כאשר יש

איתא במדרש (שמו"ר לג, א) עה"פ ויקחו לי תרומה הה"ד (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם תורתִי אל תעזבו, אמר הקב"ה לישראל מכרתי לכם תורתִי כביכול נמכרתי עמה, שנאמר ויקחו לי תרומה, פי' ויקחו לי ויקחו אותי. משל למלך שהיתה לו בת יחידה, בא אחד מן המלכים ונטלה, ביקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו, אמר לו בתי שנתתי לך יחידית היא, לפרוש ממנה איני יכול, לומר לך אל תטלה איני יכול לפי שהיא אשתך, אלא זו טובה עשה לי שכל מקום שאתה הולך קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם שאיני יכול להניח את בתי כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, נתתי לכם את התורה לפרוש הימנה איני יכול לומר לכם אל תטלוה